

ГАНБА
ПАДПАЛШЧЫКАМ
ВАЙНЫ

Днямі ў клубе Саюза пісьменнікаў адбыўся партыйны сход. Беларускія пісьменнікі, абураны каварнымі дзеяннямі ўрада Кенедзі, які дэзаволі падпальшчыкам вайны пачаць выпрабаванні атамнай зброі. Амерыканскія імперыялісты яшчэ раз даказалі, што яны з'яўляюцца ворагамі міру на зямлі. Удзельнікі сходу прынялі наступную рэзалюцыю:

«Новыя і новыя выбухі ядзернай зброі Злучаных Штатаў Амерыкі гучаць над Ціхім акіянам. Злавесныя воблакі радыяактыўных рэчываў падзімаюцца ў чыстае неба, распушчваючы над зямлёй. Аднэйлінічныя ядзерныя выпрабаванні амерыканскага імперыялізму, урад ЗША кінулі выклік усяму чалавечству, яго надзеям на мірнае суіснаванне народаў, на спакое на зямлі. Перад усім светам паўстае драпежныя аблічча амерыканскага імперыялізму, які заклікае ворага міру, ашалелага падпальшчыка вайны.

Мы, беларускія пісьменнікі, адзінадушна дапамагем свайму гаспадару пратэсту міліянаў і міліянаў міліянаў людзей зямлі супраць гэтага абуральнага, вераломнага акта амерыканскага імперыялізму, расчэпанага іх дзеяннямі як правакацыю ў дачыненні да намагаўняў савецкага і іншых народаў захаваць мір і дружбу паміж народамі. Мы рашуча асуджаем шаленства заклікаў атамнай зброі, за ўсеагульнае разбурэнне, за трывалы мір на зямлі, за светлую будучыню чалавецтва».

Мы горава вітаем людзей добрай волі ўсяго свету, якія асуджаюць правакацыйны акт амерыканскага імперыялізму, выказваем братэрскую салідарнасць з імі, заклікаем да яшчэ большай згуртаванасці магутных міралюбных сіл. Са свайго боку мы зробім усе магчымае для барацьбы супраць пагрозы спусташальнай атамнай зброі, за ўсеагульнае разбурэнне, за трывалы мір на зямлі, за светлую будучыню чалавецтва».

3 высокай
узнагародай!

У сувязі з 40-годдзем Усесаюзнай піянерскай арганізацыі імя У. І. Леніна і адзначачы яе вялікую работу па камуністычнаму выхаванню дзяцей, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР узнагародзіў Усесаюзную піянерскую арганізацыю імя У. І. Леніна ордэнам Леніна.

Універсітэты культуры адгартваюць значную ролю ў камуністычным выхаванні працоўных. Іх аўдыторыі збіраюць сотні слухачоў. Асабліва ажыццёлена на факультэтах літаратуры і мастацтва. Але народзіла, на жаль, выпадкі, калі, пачаўшы работу ў поўным складзе, факультэт адзін за адным зачыняўся. Аднаўляюцца гэта частэй за ўсё таму, што арганізацыя і якасць лекцый і практычных заняткаў не задавальняюць, не захапляюць слухачоў. Вось аб гэтым і хачелася б паведаваць.

Перш за ўсё аб праграмах факультэтаў літаратуры і мастацтва. Вольна ў іх раздзел мастацкай літаратуры. Колькасць гадзін на літаратуру таму ў праграмах універсітэтаў культуры невялікая. Таму асабліва сур'ёзна прад'яўляюцца прынцып адбору матэрыялаў і пытанні, якія павінны быць вывучаны і раскрыты на занятках. У праграмах універсітэтаў культуры мы сустракаемся з тэмамі па тэорыі і гісторыі літаратуры, са спробай асветліць развіццё савецкай літаратуры па жанрах, пазнаёміць слухачоў з развіццём літаратуры народаў СССР і якімі з'яўляюцца прагрэсіўнай літаратуры за рубяжом. Сама шырыня і разнастайнасць тэматыкі радуе і сведчыць аб глыбокай цікавасці савецкіх людзей да мастацкай літаратуры. Але ўсё бяда ў тым, што фармулёўкі тэм, якія вызначаюць змест і напрамак лекцый, часта бываюць няблагымі і сведчаць аб адсутнасці кваліфікаванай дапамогі і кантролю над работай універсітэтаў культуры.

Звычайна заняткі факультэтаў літаратуры і мастацтва пачынаюцца тэарэтычнай лекцыяй. Гэта правільна і патрэбна. Але як гэта выглядае практычна? Навошта, напрыклад, слухачам універсітэтаў культуры чытаць лекцыю на тэму «Роля савецкай літаратуры ў камуністычным выхаванні працоўных». Такія лекцыі патрэбны для прапагандыстаў, настаўнікаў і г. д. Нарэшце, гэта сам лектар павінен прадумаць, які выкарыстаць літаратуру ў мэтах камуністычнага выхавання.

Вельмі ўдала ў 1960 годзе ўніверсітэт культуры пры Міністры Палацы прафсаюзаў пачаў

ПАВЕДАМЛЕННЕ

28 мая (панядзелак) у 11 гадзін раніцы ў клубе Саюза пісьменнікаў БССР (вул. Энгельса, 9) адбудзецца сумеснае пасяджэнне мастацкага савета Міністэрства культуры БССР, прэзідыума праўлення Саюза пісьменнікаў БССР, прэзідыума Беларускага тэатральнага аб'яднання.

На парадку дня: Сённяшні і заўтрашні дзень тэатральнага мастацтва — працяг размовы аб тэатры, якая вядзецца на старонках газеты «Літаратура і мастацтва».

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Літаратура
і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАЎЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

№ 40 (1677) Пятніца, 18 мая 1962 года Цана 4 кап.

НА ГАСЦІННАЙ ЗЯМЛІ СЯБРОЎ

Некалькі дзён у Народнай Рэспубліцы Балгарыі гасцілі савецкая партыйна-ўрадавая дэлегацыя на чале з Першым Сакратаром ЦК КПСС, Старшынёй Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчовым.

Пасляноў савецкага народа горава вітаюць працоўныя Балгарыі. Гароды братняй краіны апраўляюцца ў святлонае ўбранае.

У першы дзень савецкія гасці нанеслі візіт Першаму Сакратару ЦК БКП Т. Жыўкаву, Старшыні Прэзідыума Народнага сходу Д. Ганеву і Старшыні Савета Міністраў А. Югаву. М. С. Хрушчоў перадаў Т. Жыўкаву копію вымпела, які дэстаўлены савецкай ракетай на месяц.

У той жа дзень у Сафіі пачаліся перагаворы паміж партыйна-ўрадавымі дэлегацыямі Народнай Рэспублікі Балгарыі і Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. На другі дзень савецкія гасці пачалі перездку па Балгарыі. Першую перездку самалёт робіць у Каскаве. Картэж аўтамашын рухаецца да прамысловага комплексу «Марыца-Усход». Пасля абеду адбылася перездка ў горад Стара Загора для азнамлення з азотна-туковым камбінатам.

На трэці дзень знаходжання ў Балгарыі савецкай дэлегацыі наведла суднабудуйніцкі і суднарамонтны завод імя Георгія Дзімітрава ў Варне. На заводскіх дзверях адбыўся мітынг. Гасцей цэпла сустрапі тысячы рабочых і слугачых. З цёплай прыветнай перад суднабудуйнікамі выступіў М. С. Хрушчоў.

Затым члены дэлегацыі на машынах накіраваліся на вядомы чарнаморскі курорт «Дружба» і «Запаліца Паскі». У памяць аб сваім знаходжанні на курорце М. С. Хрушчоў і Т. Жыўкаў пасадзілі два малодзія дрэўцы.

У г. Варна ў гэты ж дзень адбыўся мітынг працоўных, прысвечаны сустрацы савецкай дэлегацыі на чале з тав. М. С. Хрушчовым.

Прывітанні на гарадах і вёсках Народнай Балгарыі, члены савецкай дэлегацыі ўсюды бачаць, з якой радасцю сустракаюць іх балгарскія сябры. Адказваючы на цёплыя сэрцавыя словы балгар, М. С. Хрушчоў запэўняе балгарскіх братоў, што Камуністычная партыя Савецкага Саюза, Савецкі Урад і савецкі народ зробіць усё для таго, каб нашае дружба мацнела і развілася.

Савецкая партыйна-ўрадавая дэлегацыя ў Сафіі.

Фота спец. нар. ТАСС В. ЯГОРАВА.

ЗА ВЫДАТНЫЯ ДАСЯГНЕННІ

Днямі ў Крамлі адбылося ўручэнне Ленінскіх прэмій 1962 года за найбольш выдатныя дасягненні ў галіне літаратуры і мастацтва П. У. Броўку, К. І. Чукоўскаму, Э. Г. Гіельсу і Л. Е. Кербелю.

Урачэнства ўручэння адкрыў М. С. Хрушчоў. Затым М. С. Хрушчоў ўручае дыплом і ганаровы знак лаўрэата Беларускаму паэту П. У. Броўку.

Прывітанні ўзнагароду. П. У. Броўка сардэчна дзякуе савецкаму народу, Камуністычнай партыі, Савецкаму ўраду да высокай ацэнкі яго працы.

— Я шчаслівы, — гаворыць ён, — што з'яўляюся прадстаўніком нашай выдатнай літаратуры, якая дапамагае савецкаму народу ісці наперад, да перамогі камунізму. Цяжка сказаць, што я налічыў у будучым, але дзверда ведаю: гэта будучы творы пра нашы гераічныя дні, пра людзей, якія натхнёна будуюць новае грамадства. Нам, пісьменнікам, цяпер працаваць цяжка, як ніколі.

Дыпламы і ганаровыя знакі ўручаюцца пісьменніку К. І. Чукоўскаму — аўтару кнігі «Майстэрства Някрасава», выдатнаму савецкаму п'яністу Э. Г. Гіельсу, скульптару Л. Е. Кербелю, стваральніку помніка Карлу Марксу. Лаўрэаты ўсхвалявана гавораць аб высокім гонары быць савецкім мастаком, аб шчасці аддаваць свае сілы служэнню народу, роднай Камуністычнай партыі.

Намеснік міністра культуры СССР А. П. Кузняёў горава павітаваў лаўрэатаў і пажыўцаў ім новых творчых поспехаў. Майстру савецкай графікі В. А. Фаворскаму з прычыны яго хваробы прэмія ўручана ў яго на кватэры. Літоўскаму паэту Э. В. Мекаліскаму прэмія будзе ўручана пазней.

— Не так даўно прыязджаў да нас у Маскву адзін вучоны, — спецыяліст па вятрынары, — пачала Лізавета Іванаўна. Заходзіць на ферму. Я ў той час была ля кароў — лячыла іх. Чым займаецца? — пытае.

У гэтым
НУМАРЫ
САВЕЦКАЯ ПАРТЫЙНА-ЎРАДАВАЯ
ДЭЛЕГАЦЫЯ ў БАЛГАРЫІ
УНІВЕРСІТЭТАМ КУЛЬТУРЫ — ДОБРЫЯ ПРАГРАМЫ
НАРЫС АБ ЛЮДЗЯХ ПРАЦЫ
Опера С. Пракоф'ева на беларускай сцэне
Да 40-годдзя піянерскай арганізацыі імя У. І. Леніна
Вершы П. Панчанкі. Рэцэнзія на манаграфію пра творчасць
Янкі Брыля. Апаўдданне А. Марціновіча.

ГАЛОЎНЫ ФАКТАР

Інструктар райкома, з якім я ездзіў аднаго разу на калгасе Быхаўшчыны, чалавек ужо немалады, з салідным жыццёвым вопытам, прадаваў калісьці педагогам. Можа таму ён кожную аўду ці асобны факт разглядаў са свайго спецыфічнага пункту гледжання:

— Тое, як працуе работнік, залежыць ад яго ведаў, прадавальнасці, свядомасці і маральнай устойлівасці, — гаворыў работнік райкома. — Усе гэтыя якасці ў чалавека развіваюцца і замацоўваюцца пад уздзеяннем выхавальных фактараў. З самага дзяцінства!

І тут мой суб'ект, які дагэтуль прыводзіў німаля адмоўныя прыклады, пахваліў адгукнуўся аб Лізавете Іванаўне Арлоўскай — брыгадзіру жыгеллагадоўчай фермы калгаса «Рэвалюцыя». Яшчэ перад вайной яе напаткала гора — памёр муж. Іванчына засталася з чатырма малымі дзецьмі — старэйшаму было восем год. Нагараваўся ў час нямецка-фашысцкай акупацыі. Ілліёна даводзілася ў першыя гады пасля вайны — калгас быў зруйнаваны дашчотку.

— І ўсё ж яна здолела выхаванне дзіцячых лепей, чым, скажам, некаторыя... педагогі, — падкрэсліў суб'ект.

Мая цікавасць была распалена і я прапанаваў адрозніваць аднаго з калгас «Рэвалюцыя». Гэта гаспадарка знаходзіцца на ўскраіне горада — ад райкома, дзе адбылася размова, да праўлення калгаса і фермы дваццаць мінут хадзі.

Лізавета Іванаўна мы засталі на рабоце. Невысокая, ўвіяная і гварка янчына год ляжыла. Загаралы абветраны твар савецкай добраахвотніцы. Пазнаёміліся і разгаварыліся. Арлоўская каратка расказала аб справах на ферме, паведаміла, што па надобнасці калгас па-ранейшаму ідзе ў ліку перадавых гаспадарак, назвала лепшых жыгеллагадоўцаў.

— А цяпер, раскажыце пра сябе, — выпрасіў я.

— Што ж, можна і пра сябе, — адказала Лізавета Іванаўна. — Мы прайшлі ў невялікае ўтульнае памешканне, дзе на сталах ляжалі газеты і зачыненыя. Тут, у «чырвоным кутку», у вольныя мінулы жыгеллагадоўцы збіраюцца адпачываць, пачытаваць свае справы.

— Не так даўно прыязджаў да нас у Маскву адзін вучоны, — спецыяліст па вятрынары, — пачала Лізавета Іванаўна. Заходзіць на ферму. Я ў той час была ля кароў — лячыла іх. Чым займаецца? — пытае.

Мікалай РАЖКОЎ

— Апрабуйкай жывёлы, — кажу, — Захварэлі на франскай.

— Якую норму прапарата ўводзіце?

— Дзесяць — пятнаццаць грамаў, — адказваю, — У залежнасці ад вагі жывёлкі.

— Правільна, — пахваліў вучоны, — А цяпер прыйшчы ад паратыфу рабілі?

— А як жа, вакцынавалі. Хворым уводзілі сыраватку.

Пагутарылі мы з ім так і пагутарылі. Я ўспраўналася з работай. Пайшла ў праўленне. Гасці пацкаваліся:

— Дзе вы інстытут канчалі?

— Які інстытут? — абянтавалася я.

— Бразумела, ветэрынары. Вы ж ветауч?

— Не, я на ферме брыгадзірам.

Вучоны здзіўляўся.

Адзін жа... тэхнікум, мабыць, вы канчалі?

— І тэхнікум не канчала. Я — радавая калгасніца.

Малайчына... сказаў гасцю, — Што значыць прагтыка?

— Не толькі практыка, — адказваю, — Чытаю літаратуру па жыгеллагадоўлі. Саму за навінкамі, дзе чаго навука дасягнула ў галіне заатэхнікі і ветэрынарыі, цікаўлюся вопытам лепшых жыгеллагадоўцаў. Іначай цяжка было б.

Лізавета Іванаўна, раскажыце гэты эпізод, задуамалася. Я запітаўся, ці даўно яна працуе на ферме.

— Амаль што з першых год арганізацыі калгаса. Спачатку працавала свінаркай. Пасля вайны — даяркай. А з 1950 года — увесь час брыгадзірам. З брыгадзірствам выйшла так, — прапавала Арлоўская. — Пачала мяне прасіць Настасся Корза — яна тады загадала фермай. «Прымі, ды прымі рагатых. Не клеіцца ў мяне: каровы і цяляты хварэюць». Праўленне калгаса таксама настойвала. Ну я і згладзілася. Прыходзіў дзедому і кажу старэйшай дачы:

— Прымеш, Тоня, маю групу кароў. Будзеш даяркай.

Дачка ішоў семнаццаці год. З-за маленства яна навучылася даць і часта памагала мне на ферме. Выглядаў у мяне быў, напэва, крыху рагудзены і закліпачаны, бо дзеці адразу затрымоўваліся.

— А дзе, мамка, куды? — спалохаўся Васіль, мой самы старэйшы.

— Цябе знімаюць? — запітаў Генадзь, меншы.

— За што? — аж заплакала маленькая Тамара. — Чаму маўчыш?

— Ты ж, мамка, так добра працавала, — заклікала і Тоня. Дзеці абступілі мяне і адно перад адным пачалі судзіцца. Казалі, што яны дарослыя і здолелі зарабіць і на сябе і на маці, што мне цяпер акуртаць сядаць дома на ласкавым хлебце.

— Усё гэта добра і я вам вельмі дзякую, — адказваю. — Але ж хто будзе ўзначальваць ферму? Мніе ж прызначалі за брыгадзірку.

— Ой, мамка! — дружна закрычалі і засмяяліся сыны і дачка.

І зноў трывожнае:

— А ці справішся, мамка?

— Калі будзеш памагаць мне, як Васіль і Тоня, — спраўлюся!

Васіль першы пачаў працаваць на ферме з пятнаццаці год. Спачатку быў за ветаўніца. Была адзінкавыя ноч на ферме, пакуль не прыйдуць даіры, а затым паспеш трохі раніцай, пасля падрыхтэцы ўрок і спявацца ў школу на другую змену.

А неўзабаве, акрамя таго, што ветаўніца, ветаўніца падвозіць — усё мне падмога.

Здаралася, што Васіль мой не паспее і перапраўдзіць і бяхіць у школу. Там яго на смех падымлілі, у мокрых штанах прыбегі! А ён нічога. Толькі аднойчы вельмі ўжо далялі! — у насценнае намалевалі. Прышоў дамоў заплакаваў.

Пайшла сама ў школу. Пагаварыла з класным кіраўніком, сустрачалася з дзецьмі — аднакласнікамі сына.

— Дзеці! — кажу. — Кожны з вас, напэва, ужо сур'ёзна падумаў аб тым, кім ён будзе ў жыцці. Хто кім хоча быць?

Маўчаць, адзін на аднаго пазіраюць, маўчаць, думаюць: навошта гэта цяжка пытае?

— Ну, вось ты, — паказваю на аднаго хлопчыка.

— Лёгчыкам, — бойка адказвае той.

— Так, а вост ты?

— Настаўніцай.

Адказы пасыпаліся з усіх бакоў. «Напэва, на караблі», «вучоным», «гурцом», «музыкам», «артыстам», «шафэрам»...

— Вельмі добра. Ну, а ты Вася? — пытаюся ў сына.

— Ты ж ведаеш, мамка.

— Скажы пры ўсіх.

Жыгеллагадам буду.

Зноў звяртаюся да ўсяго класа:

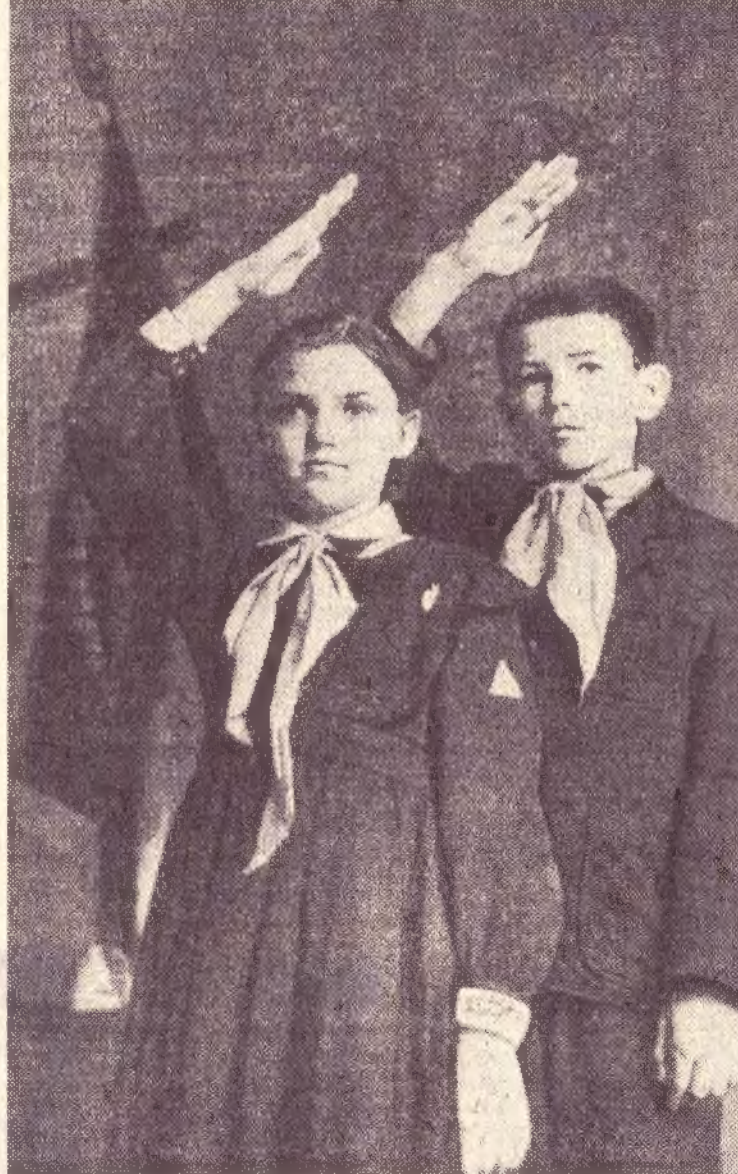
— Цяпер скажыце: малако, сметану, масла любіце?

— Любім! — гуртам адказваюць і сміюцца: маўляў, адгадаем, куды тнеш.

— Ну, вось бачыце, — падамаўчыш?

(Заканчэнне на 4-й стар.)

САЛЮТ, ПІАНЕРЫЯ!

Чалавек дзесяці год. Чалавек дзе ўрачыства абяцання: «Я, юны піянер...» У яго чытаць — радасць. Ён ведае, якую пачасную астафету прымае ад камсамольца-піянераў і камсамоўцаў з чырвоным галштыкам. Ён ведае, што такое ж аб'яднанне, як зараз ён, дзвалі некалі Паўлін Марозаў і Алег Камары, Валодзіна Гагарына і Герман Штоў. І ўрачыства абяцання дзесяцігодняга чалавека гучыць клятай быць такім ж, як пны, як тысячы героў — выхаванцаў піянерскай арганізацыі.

Сёння, напярэдадні вялікага свята юных левінцаў — 40-годдзя піянерскай арганізацыі, уся краіна з хваляваннем вітае сваё надзею будучыню:

— Салют, піянеры!

А. ЛЕНС.

Фотааўд Ул. КРУКА.

Фота Ул. КРУКА.

Пімен ПАНЧАНКА

Яльце

Мне надкучылі малабы
У шпалася звячыхны дат,
Рукою дым і гул хвалебны
І хітра скроены деклад.

Ледзь не штодня са сцяг бялююць
Прэзідыянтныя ілбы,
Занадта многа ілюбілі,
Занадта многа пахвалілі.

Аскоплі сонца на вясце,
Аскоплі сонца на вясце...
Нібы няма ўжо спраў,
Нібыта да зор арбіты ўсе прыбылі.

Зялёнае года валілі, лясам,
Спрабуй бронзу хвосця на зуб,
Скажу такую пару ісціні
Скрозь юбілейную славу:

Не стаў сабе дацкамі помнікі
І ў бюстмерце не спяшам,
Лаві не ўласнай славы промні,
А сонца кожнае душы.

Цурайся слоў пустых і сцёртых,
Як трубіш школьных турніроў...

Дарэмна слава разрасцёрта
З чарговай порцыяй вяжкоў

На кашуцкоў нацыянальных,
На кашуцкоў нацыянальных,
На кашуцкоў нацыянальных,
На кашуцкоў нацыянальных.

Сябры мае, жыццё будуче,
Гадуйце весела малых,
Усміхайцеся людзям не шкадуйце
І не шкадуйце тым хвалі,

Хто любіць справу больш за славу...

Хвалі чысцей, хвалі прасцей
Герояў вярмня і плавак,
Тых, хто працуе і рэсць.

А калі свята — то каб свята,
Як май у хваліх пумача,

А калі дата — то каб дата,
Як нараджэнне Ільіча.

Гары, агонь мой непагасны,
Завілі, радок са сталюю ў тон,
Хоча мой уласны конь пегасны
Б'е часам глуха капітоном.

Пра ўсё мы пішам так прачула:
Пра лёс і лёс, пра лёс і лёс,
Эпэтыка, ты нас кранула
Сваім запіскам крылом.

Паведамленне рве антэны,
Што лёс Цігоў мін зорак спяць,
І усе накінуцца на таму
Ні папайш паром кляцтва.

І напружамся да поту,
А недзе там — далей, далей,
Пасля ўсёй, усёй работы
Адначасна скроўнасць любіць.

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

На дымі

Янка Брыль — адзін з лепшых сучасных празаікаў. Яго творчасць характарызуецца глыбокім лірызмам, эмацыянальнасцю, шчырай усхваляванасцю і прастаю, пранікнёнай у духоўны свет нашага часу, майстэрскім вылучэннем яго думак, настрою, паэзіяй. Са старонак яго празаічнага пісьменніцтва паўстае вобраз прастага чалавека-працаўніка, прыгожага ў сваіх справах і помыслах, прывабнага ў сваёй натуральнай прастаце і велічы. Сваім высокім ідэяна-мастацкім вартасцямі творчасць Янкі Брыля заважала шырокае прызнанне не толькі ў нас, у Беларусі, але і ва ўсім свеце. Больш таго, кнігі беларускага празаіка атрымалі міжнароднае прызнанне ў многіх замежных краінах. Яны перакладзены на англійскую, балгарскую, венгерскую, іспанскую, італьянскую, нямецкую, польскую, румынскую, славацкую, філіпінскую, французскую і чэшскую мовы.

Аб творца Янкі Брыля напісана ўжо значная колькасць артыкулаў і рэцэнзій. Сярод іх

АНАЛІЗ І ДЭКЛАРАЦЫЯНАСЦЬ

А. МАКАРЭВІЧ

Выдзяляючы артыкул Алеся Адамовіча «Станаўленне таленту», надрукаваны ў IV выпуску зборніка «Беларуская літаратура» (Выдавецтва Акадэміі навук БССР, 1961).

Да апошняга часу адна з нас не было яшчэ такіх аб'ектаў для працы ў якіх бы даваўся параўнаўча поўны і ўсебаковы аналіз творчых шляхоў беларускага празаіка. І вось, нарэшце, такая праца з'явілася. Напісаў яе літаратурна-критычны Сцяпан Майхровіч.

Першая кніга пра Янку Брыля вызначаецца многімі станоўчымі вартасцямі. Аўтар правёў значную работу па збору, сістэматызацыі і вывучэнню фактычнага матэрыялу. У пачатку кнігі Сцяпан Майхровіч знаёміць чытача з тым грамадска-палітычным і культурным асяроддзем, у якім рос і выхоўваўся пісьменнік. Навязно выкарыстаных матэрыялаў характарыстычныя раздзелы кнігі, дзе аўтар апавядае аб дзіцячых і юнацкіх гадах Янкі Брыля, аб яго сямейным і сацыяльным асяроддзі, аб яго асабістым уздзеянні ў культуры і мастацтве.

Паўней і шырэй, чым у папярэдніх працах, ахарактарызаваў ён кнізе ранні перыяд творчых біяграфіяў Янкі Брыля (1937—1944 гг.). Аналізуючы першыя творы пісьменніка («Марыля», 1937 г., «Як маленёк», 1937 г., «Зладзеі», 1938 г.), Сцяпан Майхровіч падкрэслівае, што ў гэтых творках гучыць глыбокая вера ў пераможную і пераможную Бера тая была яму наваднай кулацкай паліцыяй «родных братоў з таго берагу несправядлівай мяжы». Пісьменнік прызнаў, заслону над пачырванелымі з'явамі сялянскага жыцця і, здаецца, на поўны голас хацеў крыкнуць, каб усе пачулі, што так жыць больш нельга. Людзі ведалі, што адбываецца за «кротамі ўсходнімі», ведалі, што радаснага пра новы побыт калгаснай вёскі ў Савецкай Беларусі і былі перакананымі, што мірады Жукі і Катэ — апошнія з кулацкіх магін на захадне-беларускіх землях.

Падкрэслівае і крытыкі стараго лагу жыцця — даношчы крытыкі, спалучаючы ў творках пісьменніка з пафасам сцвярджаючы станаўча ідэалы. Галоўная ўвага ў кнізе адвядзена вывучэнню твораў, напісаных Янкам Брылем у пасляваенны перыяд (апаўднёнай са зборніка «Нёманскія казаны» і

Сцяпан Майхровіч, «Янка Брыль. Жыццё і творчасць». Выдавецтва БССР, Мінск, 1961.

з пінка «Дзеся сапраўднай радасці», апавесці «У Забалотце», «На Выстранцы», «Апошняя сустрэча»). Невядома толькі, чаму Сцяпан Майхровіч зусім абышоў сваёй увагай такія творы Янкі Брыля, як «Сэрца казуніста» і «Вачыма друга», не сказаў пра іх ніводнага слова.

Добрае ўражанне пакідае тое месца ў кнізе, дзе гаворыцца пра апавесць «Апошняя сустрэча». Пераканаўча, абгрунтавана гучаць тут словы крытыка, у якіх вызначаецца галоўная ідэяна-мастацкая накіраванасць твора: «Сацыяльны сэнс і эстэтычнае характэрнае «Апошняя сустрэча» заключаецца ў тым, што гэтая апавесць пераканальна паказвае гіль і згубную сутнасць ідэалогіі і маралі старога, асуджанага гісторыяй буржуазнага свету і разам з тым маральнае ўрачыстасць прастага чалавека, які, яшчэ раз пераканаўся, наколькі правільным аказаўся абраны ім у жыцці шлях».

Ацэнка і характарыстыка, якія дае крытыкі іншым творам пісьменніка, таксама прызначаны не выключна. Прачытаўшы кнігу Сцяпана Майхровіча, чытач здолее атрымаць у асобным правільнае агульнае ўражанне аб творчым шляху Янкі Брыля.

Сцяпан Майхровіч робіць паспяховыя спробы арганічна спалучыць глыбокае аналіз твораў пісьменніка з аналізам эстэтычным. Па ўсёй кнізе сустракаем трапныя звесткі, цікавыя наглядныя даследаванні над мовай, стылем, літаратурным майстэрствам, творчай манерай пісьменніка. Нярэдка крытыку ўдаецца раскрыць чароўнасць, сілу, прыгажосць мастацкага слова, паказаць чытачу, як пад пером пісьменніка «самыя звычайныя рэчы і з'явы пачынаюць святкаваць яркім паэтычным агеньчыкам, праз які, здаецца, лепш бачыш навакольнае свет і яго творцу — чалавека».

Вызначаючы ў гэтых асобных заключэннях раздзел кнігі. Так, на стар. 139 крытык звяртае ўвагу чытачоў на тое, як пісьменнік праз адну мастацкую падрабязнасць «выяўляе істотныя рысы характэрнаў людзей. У апавесці «На Выстранцы» малююцца адзін быўны эпізод. Лі млына сабраў гурток мужчынаў. Адзін з герояў дастаў з кішні пачак «Беламора» і прапанаваў усім

присутнім закусіць. І вось па тым, як кожны з іх барэ паларосу, і выяўляюцца важныя рысы іх характэрнаў. «Былы кавалерыст з выглядам чалавека, якому гэта не ўпершыню, спрытаў выцягнуць адну паларосу і моцна кінуў галавой, што азначала ўдзячнасць. Сцяпка Микіш сказаў чамусьці «проста «дзякую», а па польску — «дзякуе», што павінна было азначаць нешта блізкае да колішняга салоннага «мерсі». Абрэсці дзяўчыку ў капелюшцы няўдала шыкаў канцы паларосаў даўна тоўстымі пальцамі, нібы вымаючы тупымі кіпкамі стрэмку з далоні, і нават сказаў напаследок: «А каб вас!» Хлапчук хацеў спытаць, не браць, не прызнацца, што курыць, але не вытрымаў і пацягнуў з пачка вельмі ж панадную «беламору»».

На старонцы 206 Сцяпан Майхровіч на аснове супастаўлення мастацкіх урыўкаў двух розных аўтараў удаа падмацае істотную асаблівасць творчай манеры Янкі Брыля яго лірычным ўсхваляванасцю эмацыянальнаю прыўзняласцю.

Прыходзіцца толькі папярэдаваць, што побач з трыма і цікавымі нагляданымі над мовай, стылем, творчай манерай пісьменніка ў кнізе сустракаюцца і такія мисціны, у якіх аўтар сур'ёзна гаворыць аб эстэтычных вартасцях літаратурных твораў падняў агульныя і разнапланавы і дэкларацыйны. Гэты недахоп асабліва кідаецца ў вочы чытачу там, дзе аналізуюцца раннія творы Янкі Брыля. Вельмі надкучыла гучаць тут збітыя, шаблонныя, набіўшыя асмысленне, нічым не абгрунтаваныя і не падмацаваныя словы і выразы: «ён (Янка Брыль)», «А. М.» знаходзіць прыклад фарбы і прадэманстраваў, дэталі, праз якія раскрытае трагедыя Марылінай душы» (стар. 45); «Па мастацкай пераканальнасці працягвае пісьменнік свой лірычны сказ аб загубленай душы» (там жа); «Пісьменнік удаа карыстаецца трапна знойдзеным мастацкім сродкам, праз які шырока раскрытае складаны і супярэчлівы характэр чалавека» (стар. 47).

Павісаючы ў паветры, не пакідаючы ніякага следу ў сьвядомасці чытача і з'яўляючыся проста лішнім, непатрэбным у кнізе і многія іншыя словы, выразы і нават цэлыя абзацы: «Сіла маючага пісьменніка ў тым і заключаецца, што ён умеў выхпіць з такай самай рэальнасці найбольш яркае і тыповае» (стар. 62); «Характэрнай асаблівасцю мастацкага даравання пісьменніка, надзеленага жывой іскрай паэтычнага

вясці яе да крэсла. Але загаварыў Вова: — Талка, не тудышчы. Смяляць гарыды барэ. — І туды да маці: — Ма, мы з Талкай на дзевяць білеты ўзялі на «Валаду пра салдата». Кажуць, законныя фільмы. — А я не кончыла яшчэ штаны табе, — анівала прамовіла маці, падумаўшы аб тым, як элагантна выглядае дзяўчына. — Ну, ды я зараз... А ты сядзі, галубка, вось тут на каналку ці на крэсла. — Вова ўзяў Талку за плечы, правёў яе да калары. Ён ведаў, што трэба нешта раскажаць маме пра Талку, але не прыдумаў, з чаго пачаць гэтую гаворку. І выйшаў у спальню, прамовіўшы: — Я хутка пераапрунуся... У нас, ма, гаварыліны былы сёння, дзеве гадзіны ў трубу шуганулі... — Ах, Вова, Вова, — з лёгкім дакорам сказала маці, звяртаючыся не да Вова, а да Талкі. — Пара б ужо яму падрабасламу разумець усё і размаляць... Гэта ж ён сходы гаварыліны зае. — Яны часта ажра і бывалі гаварыліны, — сказала Талка і зачырванелася, быццам спалохаўшыся сваёй смеіласці. — Дзіцятка, — падумала Ганна Макараўна, з любовію зірнуўшы на паручаекаў Талчын твар. — А хіба ж і ты на заводзе працуеш? — спыталася яна. — Ага... Я толькі ў кантоіры... Талка зноў пачырванелася. — Ганна Макараўна падумала, што пачынае Вова: Яна некая гаварыў, што ажніцца толькі з дзяўчынай, у якой багатыя бацькі, каб яны далі ў пасаг у крайнім выпадку «Маскіна».

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

бы і палцы і свой востры язык, — адказала Талка. Ганна Макараўна з любовію паглядзела на іх абоех. Раптам яна падумала, што гэта ж трэба даць павячраць дзецям. І выйшла ў кухню. Толькі ўключыла чайнік ды стала рытываць вачэй, як пачуўся стук у дзверы. — Гэта прыйшоў Іора. Ён спраўно прашчынуў міма Ганны Макараўны, прывітаўшыся ўзмахам рукі, і неўзабаве з поклаш пачуўся яго гамзаваты голас: — Салют кают-кампані! Вова, ці верыць мне сваім вачам? Ты аталье адкрыў? А мо абкруціць ўжо? Салют... — А чаму б і не так? — адказаў Вова. — Мне ж гэта лягчэй, чым табе. — Падключайце, сабана? — Злётку. — Ганна Макараўна ведала, на што пачынае Вова: Іора некая гаварыў, што ажніцца толькі з дзяўчынай, у якой багатыя бацькі, каб яны далі ў пасаг у крайнім выпадку «Маскіна».

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаецца, ўпершыню адчула ў сабе нотку прыязнасці да Іоры. — Яна сунулася і перастала прыслухавалася да гаворкі моладзі. Ён рухнуў толькі кутчэй пасадзіць іх за стол. Яны былі (Працяг на 4-й стар.).

— Не адракаюся, — чуўся тым часам голас Іоры. — За ідэал зноў хоць на эшафот, хоць страйкам грывам стаць. — Хутчэй за ўсё апошняе, — прамовіў Вова. — Не будзем скаржыцца шпалі, — адказаў Іора. — Пакінем канфіліты міжнароднаму імперыялізму. Есць магчымасць пачынаць сёння. У клубе будзятарства. Пад армстрэ. Айдзі? — Ганна Макараўна насмешчылася. Яшчэ як толькі Іора пакінуўся на парозе, яна падумала, што з'явіўся ён неадарваў, Ціпер жа, калі Іора загаварыў пра вечарыну, у Ганны Макараўны нарадзілася такое адчуванне, быццам з'явілася пароза за Вова і Талка. Яна гатова была прысціць да іх у пакой, умяшчаючы, каб-небудзь выправіла Іору. — Не, мы білеты ў кіно ўзялі, — сказаў Вова, і Ганна Макараўна трохі аддзіла ад сэрца. Чалюндра кіно, — запрэчыў Вова, — у кіно кожны дзень дзверы насцёж... — Як, Талка? — быццам вагаючыся, звярнуўся да не Вова, і Ганна Макараўна зноў сціхнула, напружана ўслухуючыся ў гаворку. — Пойдзем у кіно, — сказала Талка. — Пойдзем у кіно, — у тон ей, нібы жартам, паўтарыў Вова. — Прапашчы! — прамовіў Іора, але ў яго голасе не было асуджэння ці спадаў, і Ганна Макараўна, здаец

Резиційним колы ЗША ўзброюваюць заходне-германскіх рэваншыстаў, спадзеючыся стварыць з іх самым пагрозу краінам сацыялістычнага лагэру.

Як старому пацієнту, па знаёмс
Мал. Ул. БАРАНОЎС
КОНКУРС
прэсуджаны мастакам
Г. Якубені, І. Вялецкаму.
ныя паштоўкі трацімі
ўзнагароджаны мастакі
займаў, І. Капалія.
Захвочальныя прэміі

дґаны настанам В. М.
Я. Тарасу, І. Капаліну, А.
каву, В. Чарназёмаву.

СА

рае прывяло
Тальку.
Праэ хвіліну
дзелі за сталом
Талька то чы

то бляднеда, не адваж-
пацаць гаворку.

— Дык што ж ты
мне, — прамовіла Ганні-
раўна як можна ласкава-
дам адчуваючы нейкую
ну.

— Вы ж ведаеце, — па-
жылі з Вовам, — пача-
ла перашуча і перарыва-
залася, трэба было ко-
ва, праштурхоўваць по-
кую перагарадоў у гор-
дзюжылі, і я люблю Вов-
гаварыў, што любіць

рае прывяло сюды
Тальку.
Праз хвіліну яны ся-
гзлі да сталом у пакоі

Талька замоуляла. Я
рыла нічога і Ганна Ма
Яна ўжо агдагвалася,
дзі скажа Талька, і
боль настаяў яе душы
ама магла сусешчыць
тэба сужыццзяне — гэта
хрэпа Талькі?..

— Вы мін прабачце
прынішлі і надакучаю.
варыла Талька ўжо сп
Але ратам слёзы сп
яе вачэй, і голас задры
поўніўся плачам. — Я
я ў дзевятое вырасла
мне з кім парываю...
Ганна Макараўна ўсх
падышла да Талькі, аб
зацантала:

— Не плат, галубка, ба...
— Я цяжарна, а жінка Інтэрнаце... І што мне цяпер?
— А Вова ведае запытаўся Ганна Магольскі цяпер заўважыў? Талія перамянілася? паграбела? сгане.
— Ведае... Ды што нае... Што хочаш, кажае рабі. А я баюся апераш...
— От я з ім паважа дубка... А ты не кручых адкайся... — Ганна раўна сучасна, але і ўвядула, дзе выхад, і

Ей было страшэнна
3-за Вовы. От якраз
клубе хлебазавода былі
аб маральным кодэкс
той камунізму. Валас

бау високі дашчаны плот, і яна
німі, ужо халоднымі вечара- Яна
ніхто не перашнаджаў ім аб дае
ацца ды цалавацца. гат

— Усё будзе добра, рыла Ганна Макараўна не велымі верачы сваім вам, — У Вовы ж яшчэ галаве гуляе. Ён, бывае, дзіць, а потым адумаецца будзе добра... І ты не хаця дзіця загубіць...

— А бацькі твае, ма-
ваўны загінулі? — спы-
таў Ганна Макараўна, і та-
го не скадуўлася, што гэ-
танне супала з яе думка-
мі.

— Ага, — адказала — я іх і не памятаю. пачала расказваць прыжыццё ў дзіцымстве крэўды і радасці малейшага.

Ганна Макараўна зноў на сваё крэсла і моўнічкі аднаўчаючы ўладзе чужымі мінусамі перажыванняў, ваючы, як Гальяна становіцца бліжэйшай і радзейшай.

(Заканчэне будзе)

ПАШКЕВІЧ.
І. АЗГУР, А. І. БУТАКОВ, М. Д. П. МАРТНОВІЧ (здымаючы сакратарства ў Гальяна (наменне: галоўнага рэдактара АХСОНСІ, І. Б. ШАЦІНА, Р. Р. Д.

ратура і мастацтва» выходзіць
на тыдзень: у аўторак і пятніцу